

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :AYURVED SAMHITA & SIDDHANT
CHARAKA -PAPER- I

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 उत्सर्गापवादन्यायस्य स्वरूपं संपूर्णसंदर्भ सहितं सोदाहरणं स्पष्टयत ।
Explain “उत्सर्गापवादन्याय” give reference to the context along with examples.
- 2 एषणाः समुपस्तम्भाबलं कारणमामयाः - विषदतया वर्णयत ।
एषणाः समुपस्तम्भाबलं कारणमामयाः - Explain in detail.
- 3 कर्तृ-करण-कार्यं संप्रयुक्तपुरुषवदौषधद्रव्यमपिदृष्टव्यम् - विषदतया वर्णयत् ।
कर्तृ-करण-कार्यं संप्रयुक्तपुरुषवदौषधद्रव्यमपिदृष्टव्यम् - Explain in detail .
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) प्रकृतिसमसमवाय । Prakritisamasamavaya.
 - (b) रसायनमहत्त्वम् । Rasayanamahattvam.
 - (c) जनपदोर्ध्वसनिवृत्तिः उपायाः । Janapadodhvamsanivrutti Upayah.
 - (d) कालाकालमृत्युः । Kalakalamrutyuh.
 - (e) पुर्वरूपविषयक अरिष्ट । Purvarupavishayaka Arishta.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :AYURVED SAMHITA & SIDDHANT
SUSHRUTA & VAGBHATA – PAPER - II

Date :09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 शिलापुत्रकन्यायं सोदाहरणं सयुक्तिकं च प्रतिपादयत ।
Explain शिलापुत्रकन्यायं along with example and logical reasoning.
- 2 “पित्तव्यतिरेकादन्योऽग्निः विद्यते न वा” सोदाहरणं सविस्तरं च विवेचयत ।
“पित्तव्यतिरेकादन्योऽग्निः विद्यते न वा” - explain in detail along with example.
- 3 अविभक्तमध्ययनं दातुमशक्यं न वा - सोदाहरणं सविस्तरं च विवेचयत ।
अविभक्तमध्ययनं दातुमशक्यं न वा - explain in detail along with example.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) रक्षार्थमायुषः किं करणीयम् ?
What are the measures to be followed for the purpose of Raksharthamayushah. ?
 - (b) प्रकृतिविशेषाख्यं दोषकार्यम् । Prakritivisheshakhyam Doshakaryam.
 - (c) कं शिष्यं उपनयेत् ? Kam Shishyam Upanayet ?
 - (d) उभौच सर्वगताविति । Ubhaucha Sarvagataviti.
 - (e) एकादशेन्द्रियाण्युत्पत्तिसहायकः । Ekadashendriyanyutpattisahayakah.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :AYURVED SAMHITA & SIDDHANT
DARSHANIKA SIDDHANTA – PAPER - III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 आद्यसांख्यैः सह चरकस्य सामञ्जस्यं सोदाहरणं स्पष्टयत् ।
Describe the similarities of Adya Sankhya and Charaka along with examples.
- 2 “परावरदृशः शान्तिः” आयुर्वेददर्शनयोः मतानुसारं सविस्तरं वर्णयत ।
“परावरदृशः शान्तिः” Explain in detail according to Ayurved and Darshana.
- 3 “सर्वामयानां त्रिविधा च शान्तिः” सांख्यायुर्वेदयोः मतानुसारं सविस्तरं वर्णयत ।
“सर्वामयानां त्रिविधा च शान्तिः” Explain in detail according to Shankhya and Ayurveda.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) विभिन्नदर्शनानुसारं प्रमाणसंख्या ।
Pramanasankhya according to different Darshanas.
 - (b) मिमांसादर्शनस्य प्रायोगिक उपयोगिता । Mimansadarshanasya Prayogika Upayogita.
 - (c) कार्यकारणम् । Karyakaranam.
 - (d) स्वभावोपरवादं वर्णयत । Explai Swabhavaparamvada.
 - (e) चित्तवृत्तिनिरोधः । Chittavrittinirodhah.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : AYURVED SAMHITA & SIDDHANT
PRAYOGIKA SIDDHANT – PAPER– IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना – सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 बृहत्त्रयीमनुसारं प्रमेहस्य तुलनात्मकं संप्राप्तिं चिकित्सासूत्रं च स्पष्टयत् ।
Explain comparative Samprapti and Chikitsa Sutra of Prameha according to Brihatrayi.
- 2 किमर्थं पंचमहाभूताः ? सोदाहरणं स्पष्टीकृत्य तेषां व्यावहारिक महत्त्वं प्रतिपादयत् ।
Why Panchamahabhutas ? Explain and prove its applied aspects with suitable examples.
- 3 लघुत्रयीमनुसारं अष्टविध परीक्षायाः सविस्तरं वर्णनं कुरुत् ।
Explain Ashtavidha Pariksha according to Laghutrayi in detail.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) पथ्यापथ्यकल्पना । Pathyapathyakalpana.
 - (b) मानसप्रकृति । Manasaprakruti.
 - (c) ग्रहणिदोषलक्षणम् । Grahanidoshalakshanam.
 - (d) कुष्ठचिकित्सासूत्रम् । Kushthachikitsasutram.
 - (e) उन्माद व्याधि । Unmada Vyadhi.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :DRAVYAGUNA VIGYAN

NAMARUPA VIGYANA(AYURVEDA & MODERN PHARMACOGNOSY) -PAPER - I

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. द्रव्याणां स्वरूप ज्ञाने तेषां पर्यायाणां महत्वं विलिख्य तत्र विविध संहितानां निघण्टुनां च योगादानं प्रदर्शयत् ।
Write about the importance of Paryaya for knowing the morphological characters of raw drugs and contribution of Samhita and Nighantus in this regard.
2. (a) अनुक्त द्रव्याणां परिचय पद्धति विषये स्वाभिमत सोदाहरणं विखत् ।
Write your own opinion regarding standardization of Anukta Dravya with suitable examples.
(b) द्रव्ये संदिग्धता निवारण उपाय सविस्तरं सोदाहरणं च वर्णयत् ।
Describe the steps to be taken for solution of controversy in Ayurvedic drugs with examples.
3. टीस्युकल्चर टेकनिक तथा जी. एम. प्लांट्स, एतेषां महत्वं, विधिं च सविस्तरं वर्णयेत् ।
Describe in detail regarding methods and importance of tissue culture techniques and Genetically modified plants.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) लूमप्राय औषधिय पादस्य संरक्षण एवं संवर्दन आवश्यकता ।
Need for conservation and cultivation of endangered medicinal plants.
 - (b) औषधि द्रव्याणां मानकीकरणे WHO द्वारा निर्देशित सूत्राणि ।
WHO guide lines for the standardization of herbal drugs.
 - (c) संहिताग्रन्थेषु औषधिनां नामरूपज्ञानम् ।
Namaroopa gyana of Aushadhi in Samhita grantha.
 - (d) को नाम फार्मेकोग्नोसीक एवेल्युएशन ?
What is pharmacognostic evaluation ?
 - (e) ड्रग्स एण्ड मेजीकरेमेडीझ एक्ट ।
Drugs and Magic Remedies Act.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :DRAVYAGUNA VIGYAN
GUNA KARMA VIGYAN (AYURVEDIC & MODERN PHARMACOLOGY) – PAPER - II

Date :09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 'रसोनिपाते द्रव्याणां ।' इति श्लोकस्य पादमपूरयित्वा चक्रपाणिपुरःस्सरं विस्तरेण वर्णयत ।

Write the full form of the Shloka 'रसोनिपाते द्रव्याणां ।' and explain it in detail with Chakrapani's commentary.

- 2 औषधस्य कार्मुकता संखेपेन वर्णयित्वा हेपाटो प्रोटेक्टिव, डायुरेकटिक्स एवं एन्टी इन्फ्लामेटोरी परिक्षण प्रायोगिक औषधि विज्ञान मतेन लिखत ।

Write in brief, about the principles and mechanism of drug action and mentioned the experimental pharmacological methods for hepatoprotective, diuretics and anti-inflammatory studies.

- 3 आयुर्वेदे प्रयुक्तः विष औषधि नामानि लिखित्वा तेषां शोधनस्य आवश्यकतां वर्णयत । भारतीय आयुर्वेद योग संग्रह मतेन कुपिलु, भल्लातक, गुन्जा तथा धतुरास्य शोधनं वर्णयित्वा तेषां शोधन पश्चात् परिवर्तनम् वर्णयत ।

Enlist the poisonous drugs used in Ayurveda, give a brief note on necessity of their Shodhana and mentioned the AFI recommended Shodhana methods of Kupilu, Bhallataka, Gunja and Dhatura and the effect of Shodhana on them.

- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

- (a) कटुकास्य गुण-कर्मः । Guna-Karma of Katuki.
(b) आरगवधस्य गुण-कर्मः । Guna-Karma of Aragvadha.
(c) जिवन्तीस्य गुण-कर्मः । Guna-Karma of Jivanti.
(d) गोधुम तथा पैयास्य गुण-कर्मः । Guna-Karma of Godhuma and Peya.
(e) रसायनः । Rasayana.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :DRAVYAGUNA VIGYAN
PRAYOGAVIGYANA (PHARMACOTHERAPEUTICS/CLINICAL PHARMACOLOGY) – PAPER - III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. (a) संयोगविरुद्ध सिद्धान्तानां वर्णनं कुरु तथा तस्य चिकित्सकीय प्रयोजनं वर्णयत ।
Explain Samyoga Viruddha Siddhanta with clinical relevance.
(b) औषधसेवन कालस्य प्राधान्यं वर्णयत् ।
Explain the importance of Aushadha sevana kala.
2. निम्नलिखित द्रव्याणां आमयिक प्रयोगं वर्णयत - Write Amayika Prayoga of following drugs.
(a) गुडूची | Guduchi (b) निर्गुडी Nirgundi (c) आमलकी Amalaki
3. (a) फार्मकोविजिलेन्स (औषध विषयक जागृति) - एतत् विषये विश्लेषणात्मक विवरणं कृत्वा आयुर्वेद संदर्भे तस्य आवश्यकता विवेचयत ।
Explain pharmacovigilance in detail including its relevance in Ayurveda.
(b) चिकित्सकीय द्रव्यानुसंधान जि.सि.पि. मार्गसूची प्रकार वर्णयत ।
Explain clinical drug research as per Good Clinical Practice (GCP) guidelines.
4. टिप्पणी कार्याः | Write short notes -
(a) अनुपानम् - वर्णयत तथा तस्य प्राधान्यं ग्रहणी चिकित्सा संदर्भे विवेचयत ।
Explain Anupana and its relevance in the treatment of Grahani.
(b) खदिर एवं हरिद्रास्य चिकित्सकीय महत्त्वं लिखत ।
Write about the clinical applications of Khadira and Haridra.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :DRAVYAGUᅇA VIGYAN
NIGHANTU & YOGA VIGYANA (MATERIA MEDICA & FORMULATIONS)– PAPER – IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. संहिताग्रन्थेषु निघण्टुग्रन्थानां बीजानि सन्ति एतदुदाहरणपूर्वकं प्रतिपादयत् ।
'Samhita Granthas Nighantu Granthanam Bijani Santi' Explain the sentence with examples.
2. (a) 'सिद्धमन्त्र प्रकाश' ग्रन्थस्य विषय वैशिष्ट्यम् ।
Describe the salient features of 'Siddhamantra Prakasha'.
(b) कैयदेव निघण्टु ग्रन्थस्य महत्त्वया सविस्तरेण लिखत् ।
Write in detail about the importance of Kaiyadeva Nighantu.
3. न्युट्रास्युटीकल्स एवं कोस्मोस्युटीकल्स विषय विवेचयेत् । साम्प्रतयुगे तस्य उपयोगिता एवं महत्वं प्रतिपादयेत् ।
Explain the term 'Nutraceuticals and Cosmocenticals with their application and importance in present era.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) ए.पी.आई.
A.P.I.
 - (b) एकलऔषध कल्पना ।
Ekala Aushadha Kalpana.
 - (c) सार्ङ्गधरोक्त पुटपाक कल्पना उदाहरण प्रयोग सहित ।
Putapakakalpana according to Sharangdhara with examples and therapeutic uses.
 - (d) पब्लिकेशन्स् ओफ आर.सी.एम.आर.
Publications of ICMR
 - (e) वेदों में द्रव्यगुण शास्त्र ।
Glimps of Dravyaguna Shastra in Veda.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :KAYACHIKITSA
FUNDAMENTALS OF KAYACHIKITSA -PAPER - I

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. शास्त्रोक्त विविध रोगरोगी परीक्षाणां वर्णयित्वा, अष्टविध परीक्षायाः सोदाहरणं महत्त्वं प्रतिपादयेत् ।
Describing various Roga Rogi Pariksha mentioned in Ayurveda texts, establish the importance of Ashtavidha Pariksha with illustration.
2. महाम्रोतसव्याधीषु प्रयोज्याः विविध आधुनिक परीक्षाणाः उपादेयता च सोदाहरणं प्रतिपादयेत् ।
Write the indication and utility of various investigations applied for disorders of Mahasrotasa (gastro intestinal tract) with example as per modern medical science.
3. राष्ट्रीय स्वास्थ्य कार्यक्रमे विशदं वर्णनं कृत्वा, आयुर्वेद शास्त्रस्य महत्त्वं कायचिकित्सा विषयं अधिकृत्यं लिखत ।
Mentioning the details of National Health Programme, write the role of Ayurved in it in regards of Kayachikitsa.
4. टिप्पणी कार्याः Write short notes -
 - (a) प्रतिकूल औषध प्रतिक्रिया ।
Adverse Drug Reactions.
 - (b) वाजीकरण उपयोगिता ।
Utility of Vajikarana.
 - (c) राष्ट्रीय ग्रामीण स्वास्थ्य मिशन ।
National Rural Health Mission.
 - (d) पथ्य अनुपान उपादेयता ।
Utility of Pathya and Anupana.
 - (e) स्वस्थस्य उर्जस्कर चिकित्सा ।
Svasthanya Orjaskara Chikitsa.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :KAYACHIKITSA
SAMANYA ROGA CHIKITSA- PAPER - II

Date :09-10-2018

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Tuesday

सूचना: सर्वे प्रश्नाः समानभारः। All questions carry equal weightage.

1. श्वासकष्टता क्लमः पाण्डुता अरुचिः शोथः एवं नक्तमूत्रतायुक्त रुग्णस्य व्यवच्छेदात्मक निदानं विशदयित्वा, संभवित निदानमपि लिखत। तस्य प्रयुक्तानि विविधानि परीक्षणानि तथा परीक्षायाः चिकित्सासूत्राणि सहितं वर्णनं कुरु।

Patient reporting with shortness of breath, fatigue, anemia, anorexia, odema and nocturia - write differential diagnosis with provisional diagnosis and details of investigations, examination with line of treatment of the disease.

2. राजयक्ष्मणः हेतवः सम्प्राप्तिः लक्षणानि एवं परीक्षणानि सविस्तरं वर्णयित्वा, तस्य चिकित्सामपि विस्तारेण लिखत।
Mentioning in detail causes, pathogenesis, sign and symptoms and investigations of Rajyakshma, write in detail its treatment.

3. आमवातस्य हेतवः सम्प्राप्तिः, लक्षणानि एवं परीक्षणानि सविस्तरं वर्णयित्वा, पथ्यापथ्य सहित तस्य चिकित्सामपि लिखत।

Mentioning in detail the causes, pathogenesis, clinical features and investigation of Amavata, write its treatment along with Pathya Apathya.

4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -

- (a) डायबेटिक पोलीन्यूरोपैथे: आयुर्वेदीय चिकित्सा।

Ayurvedic Management of Diabetic Polyneuropathy.

- (b) कौष्ठशाखाश्रित कामलायाः चिकित्सासूत्राणि।

Line of management of Koshtha Shakha Ashrita Kamala.

- (c) वातरक्तस्य चिकित्सासूत्राणि।

Line of treatment of Vata Rakta.

- (d) आशुकारी अतिसारस्य आत्यायिक चिकित्सा।

Emergency management of Acute diarrhoea.

- (e) अनुर्जताजन्य व्याधिनां प्रतिकार सिद्धान्ताः।

Preventive management of allergic disorders.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :KAYACHIKITSA
VISHISHTA ROGA CHIKITSA- PAPER - III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. गृध्रसेः हेतुपूर्वकं संप्राप्तिं वर्णयित्वा तस्याः लक्षणानि परीक्षाः परीक्षणानि तथा चिकित्सासूत्राणि सविस्तरं प्रतिपादयत्।
Mentioning etiopathogenesis of Gridhrasi, write its clinical features, clinical examination, investigations and line of treatment in detail.
2. हाइपोथायरोयडिसम् व्याधेः हेतुपूर्वकः संप्राप्तिं आयुर्वेद एवं आधुनिक वैद्यकशास्त्रानुसारं लिखित्वा तस्य लक्षणानि, परीक्षणानि तथा चिकित्सा सविस्तरं विवेचयत्।
Mentioning etiopathogenesis of Hypothyroidism from Ayurveda and Modern point of view, write the details of signs and symptoms, investigations and management of Hypothyroidism.
3. अष्टनिन्दनीय पुरुषाः काः ? तेषां आयुर्वेद आधुनिक चिकित्सा शास्त्रे का महत्त्वं इति विवेचनीयाः।
Defining the 'अष्टनिन्दनीय पुरुषाः', write the details of it along with its relevance from Ayurveda and Modern point of view.
4. टिप्पणी कार्याः | Write short notes -
 - (a) डेंग्यूज्वरस्य लक्षणानि एवं चिकित्सा।
Clinical features and management of Dengue fever.
 - (b) अवबाहुक चिकित्सा।
Management of Avabahuka.
 - (c) द्रव्य अपप्रयोगः एवं तस्य चिकित्सा सिद्धान्ताः।
Substance abuse and its treatment approach.
 - (d) कर्क रोगस्य सुश्रुषायां आयुर्वेदस्य भूमिका।
Role of Ayurveda in Cancer care.
 - (e) चयापचयजनित विकाराणां निदानं एवं चिकित्सा।
Diagnosis of metabolic syndrome and its management.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :KAYACHIKITSA
ADVANCES IN KAYACHIKITSA- PAPER - IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. राष्ट्रीय ग्रामीण स्वास्थ्य योजनायाः विषय लिखित्वा, कायचिकित्सा सम्बन्धित राष्ट्रीय स्वास्थ्य अभियानाः विषये सविस्तृत विवेचनीया ।
Writing about National Rural Health mission, describe in detail about those National health campaigns which are related to Kayachikitsa.
2. का नाम अतिसंवेदनशलता ? अतिसंवेदनशीलता जनित विकाराः प्रयोगशालीय परीक्षणं तस्य प्रतिकार एवं चिकित्सा सिद्धान्ताः विस्तृतं विलिख्या ।
Defining the term hypersensitivity, mention the investigations which are used in its diagnosis, along with its prevention and management aspect.
3. चिकनगुनिया व्याधीनाम् निदानपूर्वकं सम्प्राप्ति, प्रयोगशालीय परीक्षणं, लक्षणानि सहितं चिकित्सा विस्तृतं वर्णनीया ।
Mention in detail about causes, pathogenesis, investigations, symptoms and treatment of Chikungunya.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) सिक बिल्डींग सिन्ड्रोमस्य लक्षणानि चिकित्सा ।
Symptoms and management of Sick Building Syndrome.
 - (b) वार्धक्य जनित विकाराणां चिकित्सा सिद्धान्ता ।
Principles of management of Geriatric disorders.
 - (c) स्वाईनफ्लु लक्षणानि प्रतिकार च ।
Symptoms and preventive management of Swine flu.
 - (d) रुग्णालय प्रबन्ध योजना ।
Hospital management Strategies.
 - (e) गहन चिकित्सा शाखा ।
Intensive Care Unit.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : KAUMARBHRITYA - BALA ROGA
BIJA, GARBHA VIGYANIYA (HUMAN GENETICS, EMBRYOLOGY)- PAPER-I

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 गर्भाधानात् जन्मपर्यन्तं गर्भपोषणस्य वर्णनं कृत्वा तस्य महत्त्वं कौमारभृत्यक्षेत्रे वर्णयेत् ।
Describe the Garbha Poshana from conception to birth and its importance in Kaumarbhritya.
- 2 बीज-बीजभाग-बीजभागावयवजन्य विकाराणां: संपूर्णवर्णनं लिखित्वा कौमारभृत्यज्ञवत् तस्यां महत्त्वं कौमारभृत्यक्षेत्रे वर्णनं कुरु ।
Write detail description of Beeja-Beejabhaga-Beejabhavayava Vikara and its importance as a pediatrician in pediatric practice.
- 3 गर्भोपघातकरभावानां संपूर्ण वर्णनं कृत्वा स्वमतेन तेषां महत्त्वं आधुनिककाले स्थापयेत् ।
Describe the Garbhopaghatakara Bhava in detail and establish its importance in present era as per self-opinion.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) गर्भकालीन निदानस्य लाभालाभ । Advantages and disadvantages of prenatal diagnosis.
 - (b) फीसीओलोजिकल कामला । Physiological Jaundice.
 - (c) असाध्य जातहारिणी । Asadhya Jataharini.
 - (d) एथीक्स और जेनेटीक्स । Ethics and genetics.
 - (e) प्रीनेटल डीसोमी । Prenatal disomy.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : KAUMARBHRITYA - BALA ROGA
NAVAJATA SHISHU VIGYANA EVAM POSHANA- PAPER - II

Date :09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. नवजातशिशुः परिचर्याः अवस्थानुसारेण च वर्णयत ।

Describe about the care of new born baby according to their gestational age.

2. नवजातशिशोः परीक्षणस्य महत्त्वं सविस्तृतं लिखत ।

Write in detail about the importance of neonatal examination.

3. नवजातशिशो कामलायाः निदानं, लक्षणं चिकित्सांश्च वर्णयत ।

Describe the causative factors, sign & symptoms and treatment of Neonatal jaundice in detail.

4. टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

(a) उपशीर्षकम् । Upashirshakam.

(b) शिरोपिचुः । Upasirsaka.

(c) श्वासावरोधः । Respiratory distress.

(d) रक्तविषमयता । Neonatal septicemia.

(e) विबन्धम् । Vibandham.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :KAUMARBHRITYA - BALA ROGA
BALAROGA (PEDIATRIC DISORDERS)– PAPER - III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 श्वसनकज्वरस्य कारणं लक्षणं चिकित्सांश्च सविस्तरं वर्णनं कुरु ।
Describe causes, clinical features and management of pneumonia in detail.
- 2 मनोवहस्रोतसविकृतिजन्यव्याधिनां वर्णनं कृत्वा बुद्धिमांद्यस्य कारणं लक्षणं चिकित्सांश्च सविस्तरं लिखत ।
Enumerate Manovaha Srotas Vyadhi with detail description of mental retardation.
- 3 रक्तपित्तस्य सविस्तरं वर्णनं कुरुत ।
Describe about Raktapitta (bleeding disorders) of children in detail.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) नेफ्रोटिक सिण्ड्रोम । Nephrotic syndrome.
 - (b) जलोदर सापेक्ष निदान । differential diagnosis of Ascitis.
 - (c) डेन्गुज्वर निदान एवं लक्षण । Diagnosis and Lakshana of dengue fever.
 - (d) सहज प्रमेह उपद्रवः । Juvenile diabetes mellitus complications.
 - (e) Principle of Shock management.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : KAUMARBHRITYA - BALA ROGA
BALAPOSHANA, SAMVARDHANA (NUTRITION, GROWTH AND
DEVELOPMENT) AND RECENT ADVANCES IN KAUMARBHRITYA- PAPER - IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 आधुनिकचिकित्सामतानुसारेण बालकानां वृद्धिं वर्णयित तथा तस्याः ज्ञापनार्थं वृद्धिनां प्रभावकभावान् च लिखत ।
Describe and define growth in children, also write about its measurable parameters and factors influencing growth as per modern science.
- 2 'क्षीरं सात्म्यं हि बालानां क्षीरं जीवनमुच्यते ।' ससंदर्भं विस्तारेण स्पष्टीकुरुत ।
Explain above reference to context in detail.
- 3 (a) बालकेषु पंचकर्मचिकित्सायाः मूलभूत सिद्धान्तान् लिखत ।
Explain the basic principles of Panchakarma Chikitsa in paediatric patients.
(b) बालकेषु औषधिमात्रानिर्धारणार्थं आयुर्वेदोक्त विभिन्नपद्धतिन् लिखत ।
Write the drug dosage system in Ayurveda.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) स्तन्यापनयनम् । Stanyapanayanam.
 - (b) नवजातस्य प्रथमदिनेषु चरकोक्ताहारव्यवस्थायाः समर्पकता ।
Relevance of complimentary feeding for first three days for neonate according to Charaka.
 - (c) लेहनं तथा लेहनस्य समर्पकता । Lehana and its relevance.
 - (d) स्तन्यस्य संग्रहणं संकल्पना । Concept of milk banking.
 - (e) नवजातशिशोः कक्षेः परिचारक व्यवस्थाः । Staff planning in Navajata Shishu Kaksha.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : PRASUTI - STREE ROGA
GARBHAGARBHINI VIGYANA - PAPER - I

Date : 08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. स्त्रीणां रतुचक्रं वर्णयित्वा गर्भाधानं संस्कार, गर्भिणी परिचर्याः महत्वं दर्शयित्वा, अनुसंधानात्मक कार्यं स्पष्टिकरणं करु ।

Describe menstrual cycle of female, importance of Garbhadhana Samskar, Garbhini Paricharya and research updates related in detail.

2. प्राच्य-पाश्चात्यमतानुसारं गर्भावस्थाजन्य उच्चरक्तचाप, गर्भजन्य विषमयता, सापेक्षनिदान, लक्षण, उपद्रव, चिकित्साक्रमं वर्णयित्वा अनुसंधानात्मक कार्याः स्पष्टिकरणं करु ।

Write down the differential diagnosis, causative factors, sign symptoms, complications, preventive measures, management and research updates as per Ayurved and modern.

3. गर्भावस्थायाः विविध संक्रमणात्मक व्याधयः के ? तस्य निदानं सम्प्राप्तिं, लक्षणं, उपद्रवं, प्रतिषेधात्मकं विधि एवं चिकित्साक्रमम् प्रतिपादयः ।

What are the infectious diseases found during pregnancy. Describe briefly its causative factor, eteopathogenesis, clinical features, complications, prevention and management.

4. टिप्पणी कार्याः । Write short notes -

(a) गर्भक्षय ।

IUGR

(b) Herpes vaginalis during pregnancy.

(c) गर्भस्राव चिकित्सा ।

Management of Garbhasrava.

(d) श्रोणि परीक्षा ।

Pelvic examination.

(e) PMTCT

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : PRASUTI - STREE ROGA
PRASAVA VIGYANA - PAPER - II

Date : 09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः। All questions carry equal weightage.

1. प्रसवस्य परिभाषा विलिख्य तस्य प्रथमावस्था एवं तृतीयावस्थायाः उपद्रवाः वर्णयित्वा तस्य निराकारण सविस्तरं वर्णनं कुरु।
Define Prasava. Describe the complication during 1st stage and 3rd stage of labour along with its management.
2. प्रसवस्य हेतु, लक्षण एवं परिचर्या सविस्तरं वर्णयत।
Write in detail about Prasava hetu, lakshana and Prasava Paricharya in detail.
3. सापेक्ष निदान वर्णयत। Differential diagnosis.
 - (a) विलम्बीत प्रसव।
Delayed labour and obstructed labour.
 - (b) अकाल प्रसव एवं कालातीत प्रसव।
Preterm and post term delivery.
 - (c) चिकित्सासूत्र गर्भिणी व्याधि एवं सूतिका व्याधि।
Line of treatment for pregnancy disorder and puerperial disorder.
 - (d) गर्भसङ्ग एवं अपरा सङ्ग।
Garbhasanga and Apra Sanga.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) मृतगर्भ निदान एवं उपद्रव।
Diagnosis of Intra uterine fetal death and complication.
 - (b) आवि।
Avi.
 - (c) प्रसवजन्य श्वासावरोध चिकित्सा।
Management of birth Asphyxia.
 - (d) स्तन शोथ।
Engarged breast.
 - (e) सी.पि.डि.
CPD

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :PRASUTI - STREE ROGA
STREE ROGA VIGYANA – PAPER - III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. असृग्दरस्य निदान सम्प्राप्ति लक्षण, उपद्रव, चिकित्सां च उभयमतेन सविस्तरं लिखत ।
Write causes, etiopathogenesis, clinical features, complications and treatment as per Ayurveda and modern point of view.
2. स्त्रीवन्ध्यत्वस्य निदान, नैदानिक परीक्षणं च वर्णयित्वा, स्त्रीवन्ध्यत्व चिकित्सायाः अधुना चिकित्सात्मक अभिवृद्धयः वर्णयत ।
Write causes and investigations of female infertility. Describe recent advance therapeutics in the management of female infertility.
3. स्तनरोगस्य सामान्य निदान वर्णयित्वा, स्तनार्बुदस्य निदान, लक्षण, चिकित्सां च वर्णयत ।
Write common causes of Stanaroga. Describe etiology, clinical features and treatment of Stanarbuda.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) योनिकंद ।
Yonikanda.
 - (b) योनिरोग हेतवः ।
Causes of Yoniroga.
 - (c) योनिधूपन ।
Yoni Dhupana.
 - (d) स्त्रीणां जरावस्थाजन्य स्वास्थ्य सुरक्षा ।
Geriatric health care in women.
 - (e) स्त्रीरोगेषु पञ्चकर्म चिकित्सायाः महत्त्वम् ।
Importance of Panchakarma treatment in Streeroga.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : PRASUTI - STREE ROGA
PRASUTI TANTRA - STREE ROGA-SHALYA KARMA – PAPER – IV

Date : 11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. सामान्यशल्यकर्म सिद्धान्त वर्णयित्वा गर्भाशयमुख विस्तृतिकरणं तथा गर्भाशय लेखन शस्त्रकर्मस्य सविस्तरेण वर्णनं कुरु ।
Describe the general principles of surgery along with detail operative procedure of dilatation and curation of uterus.
2. केषु अवस्थाषु गर्भाशय निर्हरण कुर्वन्ति, उदरमार्गेण गर्भाशय-निर्हरणविधि - सोपद्रवं चिकित्सां च वर्णयत ।
What are the indications of Hysterectomy ? Write the detail procedure of Abdominal Hysterectomy with its complications and management.
3. स्त्रीरोगे अर्धतन निदानात्मक एवं चिकित्सात्मक अभिवृद्धस्य वर्णयत ।
Describe recent diagnostic and therapeutic advances in Gynecology.
4. टिप्पणी कार्याः | Write short notes -
 - (a) गर्भपातस्य अधिनियम ।
MTP Act.
 - (b) हस्तेन अपरा निर्हरण ।
Manual removal of Placenta.
 - (c) संदश यंत्रेण प्रसवस्य उपद्रवाः ।
Complications of forceps delivery.
 - (d) पञ्चबायोप्सी ।
Punch Biopsy.
 - (e) प्रसूतितन्त्रे समाविष्ट नैतिक एवं विधिक विषय ।
Medico-legal issues in obs.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : RASA SHASTRA AND BHAISHAJYA KALPANA
RASASHASTRA - PAPER - I

Date : 08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. संस्कार-शब्दस्य परिभाषा विलिख्य तस्य आर्वाचीनौषधेः आविष्करणे प्राधान्यं तथा विशेषतः जल अग्नि देश काल पात्राणां संस्कार कर्मे महत्वं सोदाहरणं वर्णयतु ।
Define Samskara and enumerate its importance in drug development with special emphasis on impact of Jala, Agni, Desha, Kala and Patra with suitable examples.
2. रसशास्त्रविषये अधोलिखितानां ग्रन्थानां प्राधान्यं वर्णयतु ।
Emphasize the contribution of the below texts in the field of Rasa Shasta.
 - (a) रसतरंगिणी । Rasa Tarangini
 - (b) रसामृतम् । Rasamrita
 - (c) भैषजरत्नावली । Bhaishajya Ratnavali.
 - (d) रसरत्नसमुच्चयः । Rasaratna Samuchchaya.
3. यंत्र-शब्दस्य परिभाषा लिखतु ? औषध निर्माणोपयोगिकं नानाविधानां शास्त्रोक्तानां तथा अर्वाचीनानां तापदायियन्त्राणां विवरणं कुरु ।
Define Yantra and write about different classical and contemporary heating devices useful in different pharmaceutical procedures.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) भस्मानां शुद्धि-परीक्षणस्य शास्त्रीय-पद्धति । Classical Quality Control parameters of Bhasma.
 - (b) नागवंगयोः ग्रीहलक्षणानि । Grahya Lakshana of Naga and Vanga.
 - (c) अभाव-प्रतिनिधिद्रव्याणि । Abhava Pratinidhi Dravya.
 - (d) स्वर्णमाक्षिक-भस्मस्य निर्माणविधिः । Manufacturing process of Swarna Makshika Bhasma.
 - (e) ताम्रस्य अमृतीकरण-प्रक्रिया । Tamra Amritikarana.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : RASA SHASTRA AND BHAISHAJYA KALPANA
BHAISHAJYA KALPANA -PAPER-II

Date : 09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. द्रव्यस्य संग्रहणं, संरक्षणं सवीर्यतावधिं च उदाहरणसहितं सविस्तरेण वर्णयत् ।
Explain in detail about Dravya Sangrahana, Samrakshana and Saveeryata Avadhi with suitable examples.
2. स्नेहकल्पना विधिं सविस्तरेण विवेचयेत् ।
Explain in detail about Sneha Kalpana.
3. भैषज्य कल्पनायाः विकासे शारङ्गधर संहिता एवं भैषज्य रत्नावलि ग्रन्थाणां योगदानं किम् ? स्पष्टयत् ।
Explain the contribution of Sharangadhara Samhita and Bhaishajya Ratnavali for the development of Bhaishajya Kalpana.
4. टिप्पणी कार्याः । Write short note -
 - (a) Syrup.
 - (b) Drying technique.
 - (c) Emulsions.
 - (d) Maceration and Percolation.
 - (e) Vanishing creams.

◆◆◆◆

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : RASA SHASTRA AND BHAISHAJYA KALPANA
RASA CHIKITSA & AUSHADHA YOGA VIGYANA – PAPER - III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 अपक्व रसौषधीनां सेवनजन्य उपद्रवाः तेषां कृते चिकित्साक्रमं च वर्णयत ।
Write the probable untoward effects arise due to administration of improperly prepared Rasa-aushadhi and explain their effective management of such untoward effects.
- 2 अधोलिखितानां योगानां घटकद्रव्याणि, निर्माणविधिं, मात्रां उपयोगितां च लिखत ।
Explain the ingredients, method of preparation, dose and uses of the following :
 - (a) हिंगुलेश्वररस । Hinguleshwara Rasa.
 - (b) चन्द्रकलारस । Chandrakala Rasa.
 - (c) गंधकरसायन । Gandhakarasa.
 - (d) हृदयार्णवरस । Hridyarnava Rasa.
- 3 किं नाम पर्पटी ? रसपर्पटी एवं ताम्रपर्पटीनिर्माणविधानं औषधमात्रां, अनुपानं उपयोगं च वर्णयत ।
What is Parpati ? Write the preparation method, dose, Anupana and therapeutic use of Rasaparpati and Tamra Parpati.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) कुटजारिष्ट । Kutajarishta.
 - (b) च्यवनप्राश । Chyavanaprasha.
 - (c) पंचगुणतैल । Panchaguna Taila.
 - (d) महायोगराज गुग्गुलु उपयोग । Therapeutic uses of Mahayogaraj Guggulu.
 - (e) षडंगपानीय । Shadangapaniya.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :RASA SHASTRA AND BHAISHAJYA KALPANA
PHARMACOLOGY AND PHARMACY MANAGEMENT – PAPER – IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. कथं प्राक-प्रायोगिक-अध्ययनम् आयुर्वेदस्य धातु-निर्मित-योगानां सुरक्षा-सम्बन्धित-संशय-निराकर्तुं शक्नुवति?
How pre-clinical studies will help in countering raising concerns on safty aspects of Ayurveda mtallic preparations ? Elaborate your views with two suitable examples.
2. आयुर्वेदविज्ञान क्षेत्रस्य औषध नियामक प्रक्रियाणां सूचीं प्रस्तुयतु । "Ayurvedic Pharmacopoeia of India" इत्यस्य तथा 'Ayurvedic Formulary of India' वर्णनं कुरु ।
Enlist the Drug Regulating Mechanism exist in the field of Ayurveda and write in detail about Ayurvedic Pharmacopoeia of India and Ayurvedic Formulary of India.
3. संक्षेप-टिप्पणी-कार्या - Write in brief about -
 - (a) Ideal qualities of Packaging and Labelling in view of Rule - 161 of D & C Rules.
 - (b) Objectionable Advertisements.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) Traditional Knowledge Digital Library.
 - (b) Community Pharmacy.
 - (c) Pharmacovigilance.
 - (d) Bioavailability.
 - (e) Define New Chemical Entity.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :SHALYA TANTRA - SAMANYA
SHALYA SIDDHANTA - FUNDAMENTALS OF SURGERY -PAPER - I

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. रक्तमहत्वं प्रतिपादयन् अस्य चतुर्थं दोषत्व प्रतिपादनं कुरुत ।
Write down the importance of 'Rakta' as 'Chaturtha Dosha'.
2. अर्बुदस्य निदानं लक्षणं वर्णयित्वा एषां चिकित्सा उपक्रमः वर्णयत ।
Describe the aetiology, clinical features and treatment of Arbuda.
3. (a) व्रणशोफ, विभिन्न अवस्थानां तेषां चिकित्सा उपक्रमः वर्णयत ।
Describe Vranashopha (inflammation and Vidradhi), its different stages and their management.
- (b) विभिन्न प्रकाराः सीवनद्रव्याः (suturing materials) वर्णयित्वा तेषां शल्यचिकित्सायां उपयुक्त प्रयोगाः वर्णयत ।
Describe the different varieties of suturing materials and their appropriate uses in surgical practice.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) शराररीमुख । Shararimukha.
 - (b) मदुरा फूट । Madura foot.
 - (c) निर्जीवाणुकरण । Sterilization.
 - (d) रक्तस्तंभन । Haemostasis.
 - (e) ग्रन्थि । Granthi.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :SHALYA TANTRA - SAMANYA
VISHISHTA SHALYA VIGYANA - SHALYA TANTRA SPECIALITY -PAPER - II

Date :09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 बिनाइल इनलार्जमेन्ट ऑफ प्रोस्टेटस्य लक्षण तथा विभिन्न चिकित्सा विधिनाम् वर्णनं कुरु ।
Describe the clinical features and different modalities of management for benign enlargement of prostate.
- 2 व्रणचिकित्सायाः शोधनं रोपणं च उपक्रमाणां वर्णनं कुरु ।
Describe the Shodhana and Ropana Upakramas for the management of Vrana.
- 3 संक्षेपेण वर्णयत । Describe in brief.
 - (a) शल्यतंत्रे 'योग्या' महत्त्वं ।
Importance of Yogya in surgery.
 - (b) हाइड्रोसीलस्य लक्षणं चिकित्सा च ।
Clinical features and management of Hydrocele.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) भग्नस्य स्थापन उपायः । Sthapana Upaya for Bhagna.
 - (b) रीनल फेलियरस्य डाइग्नोसिस । Diagnosis of renal failure.
 - (c) दग्ध व्रणस्य चिकित्सा । Management of Dagdha Vrana.
 - (d) निरुद्धप्रकश चिकित्सा । Management of phimosis.
 - (e) हीमैच्यूरियायाः कारणं । Causes of haematuria.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :SHALYA TANTRA - SAMANYA
ADHUNIK SHALYA KARMA - MODERN SURGERY – PAPER - III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. आधुनिक शल्यतन्त्रस्य सामान्य सिद्धान्तानाम् वर्णनं कुरुत ।
Describe the general principles of Modern Surgery.
2. तीव्रपित्ताशयशोथस्य लक्षणं च अनुसंधानं च सापेक्षनिदानं वर्णयित्वा एषां शस्त्रचिकित्सा उपक्रमः वर्णयत ।
Describe the sign and symptoms, investigation, differential diagnosis and surgical management of acute cholecystitis.
3. (a) शिरोऽभिघात चिकित्सा सिद्धान्ताः ।
Head injury management principles.
(b) वंक्षणांडकोशप्रदेषस्य सापेक्षनिदानं वर्णयेत ।
Describe the differential diagnosis of inguino-scrotal swelling.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
(a) डायग्नोस्टिक लेप्रोस्कोपी । Diagnostic laparoscopy.
(b) गुदगत रक्तस्राव । Per rectal bleeding.
(c) एब्डामिनल डेहिसेंस । Abdominal dehiscence.
(d) कोलोनोस्कोपी । Colonoscopy.
(e) पेरिटोनाइटिस । Peritonitis.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :SHALYA TANTRA - SAMANYA
SHALYA VANGMAYA - SHALYA LITERATURE, RESEARCH AND DEVELOPMENT -
PAPER - IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. व्रणशोफस्य विभिन्न अवस्थानां, लक्षणं, चिकित्सा एवं उपद्रवाणाम् वर्णनं कुरु।
Explain the clinical features in different stages of "Vrana-Shopha" with its management and complications.
2. कर्णसन्धानस्य सन्दर्भे सन्धानकर्मस्य मूलभूतसिद्धान्तानाम् वर्णनं कुरु।
Describe the fundamentals of "Sandhan Karma" with reference to Karna Sandhan.
3. संक्षेपेण वर्णयत । Describe in brief.
 - (a) व्रण बन्धनस्य महत्त्वं एवं प्रकारं ।
Importance of Vrana Bandhana and its types.
 - (b) सीवन कर्मस्य महत्त्वं एवं प्रकारम् ।
Importance of "Seevan Karma" and its types.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) पायना ।
Payana.
 - (b) अनुशास्त्र ।
Anu-Shastra.
 - (c) क्षार गुणः ।
Kshara Guna.
 - (d) सर्जिकल ऑडिटस्य महत्त्वः ।
Importance of Surgical Audit.
 - (e) वैकृतपहम् ।
Vaikritapaham.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :SHALYA - KSHARA EVUM ANUSHAstra KARMA
SHALYA SIDDHANTA - FUNDAMENTALS OF SURGERY-PAPER - I

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सवे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1 प्राच्य अर्वाच्य मतेन शल्यतंत्रोक्त यंत्र एवं शस्त्रस्य वर्णनं लिखत ।
Describe Yantra and Shastra as per ancient and modern advances.

2 निर्जिविकरणस्य सिद्धान्तानि संक्षेपेण वर्णयत ।
Write down principles and methods of sterilization.

3 संक्षेपेण वर्णयत । Describe in brief.

(a) अष्टविध शस्त्रकर्म वर्णयत ।

Describe Astavidha Shastrakarma.

(b) क्षुद्र रोगाः ।

Kshudra Roga.

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

(a) इलेक्ट्रालाइट मॅनेजमेन्ट । Electrolyte management.

(b) इमर्जन्सिड्रग्ज इन सर्जरी । Emergency drugs in surgery.

(c) मर्मशरीर । Concept of Marma.

(d) कोथ । Gas gangrene.

(e) अग्रोपहरणीय अध्याय सुश्रुतसंहिता । Agropaharaniya chapter of Sushruta Samhita.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :SHALYA - KSHARA EVUM ANUSHA STRA KARMA
VISHISTA ANUSHA STRA KARMA-PAPER - II

Date :09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 रक्तमोक्षणस्य प्रकाराः संकेतं एवं विपरीतसंकेतं लिखित्वा एषां विधि लिखत ।
Write down types, indications, contraindications and procedures of Raktamokshana.
- 2 प्राच्य अर्वाच्य मतेन अर्शस्य चिकित्सा सविस्तरेण चर्चा कुरु ।
Discuss the management of Arsha in Ayurveda and modern science with advance technology.
- 3 संक्षेपेण वर्णयत । Describe in brief.
 - (a) भगंदरस्य उपचारेण सद्य चिकित्साविधिस्य चर्चा कुरु ।
Explain the recent techniques for management of fistula-in-ano in detail.
 - (b) क्षारसूत्रनिर्माणविधि लिखित्वा तेषां भगंदरायाम् प्रयोगविधि एवं उपद्रव सविस्तरेण लिखत ।
Write down the process of Ksharasutra preparation and method of application in Bhagandara with its complications.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) फ्रॉस्टबाईट । Frostbite.
 - (b) गुडसॉल्स रूल । Goodsals rule.
 - (c) जलौकावचरण । Leech application.
 - (d) अग्निकर्म । Agnikarma.
 - (e) धूमोपघात । Dhumopaghata.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :SHALYA - KSHARA EVUM ANUSHAstra KARMA
ADHUNIK SHASTRA KARMA - MODERN SURGERY- PAPER - III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weight.

- 1 स्तनार्बुदानां वर्गीकरणं लिखित्वा एषां चिकित्सासिद्धान्ताः विलिखत ।
Write down the classification and management principles of the breast tumours.
- 2 मूत्रवृद्धिस्य निदानं लक्षणश्च विशदयित्वा एषां चिकित्सां सविस्तरेत वर्णयत ।
Describe the aetiology, clinical features and treatment of hydrocele.
- 3 संक्षेपेण वर्णयत । Describe in brief.
 - (a) सार्वदैहिक संज्ञाहरण औषधिनां वर्णयित्वा एषां प्रयोगविधिं उपद्रवं च लिखत ।
Write down drugs, procedures and complications of general anaesthesia.
 - (b) उदरपाटनशल्यक्रियां नैदानिक एवं चिकित्सकीय लैपरोस्कोपस्य प्रयोगः वर्णयत ।
Describe diagnostic and therapeutic uses of laparoscope in abdominal surgeries.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) सिराज व्रण । Varicose ulcer.
 - (b) हार्मोनिक स्केलपेल । Harmonic Scalpel.
 - (c) लेसर चिकित्सा । Laser therapy.
 - (d) उण्डुकपुच्छविद्रधि । Appendicular abscess.
 - (e) स्थानिक संज्ञाहरण द्रव्याणि । Local anaesthetic agents.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT: SHALYA - KSHARA EVUM ANUSHAstra KARMA
SHALYAVANGMAYA - IV

Date : 11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. आयुर्वेद एवं आधुनिक मतेन व्रणीतागारस्य रचना एवं तस्य महत्त्व लिखत ।

Write down the design and importance of *Vranitagara* (wound ward) as per Ayurved and modern view.

2. वृद्धिरोगस्य प्रकार वर्णयित्वा मूत्रजवृद्धीस्य शल्यचिकित्सा सुश्रुतमतेन वर्णयेत ।

Describe the types of *Vradhiroga* in detail and *Shalyachikitsa* of *Mutrajavraddhi* as per Sushruta.

3. संक्षेपेण वर्णयत । Describe in brief.

(a) शल्यचिकित्सायाम अनुसंधानं एवं प्रशिक्षणस्य महत्त्व वर्णयेत ।

Need of Research and training in surgical discipline.

(b) अक्रियां ध्रुवो मृत्यु क्रियायां संशयो भवेत । सन्दर्भेन विवेचयेत ।

अक्रियां ध्रुवो मृत्यु क्रियायां संशयो भवेत । Discuss quotation with reference in detail.

4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -

(a) व्रणबन्ध ।

Vranabandha.

(b) इन्फार्मड कंसेंट ।

Informed consent.

(c) सर्जिकल ऑडिट ।

Surgical Audit.

(d) त्रिविध कर्म ।

Trividha Karma.

(e) अर्शाचिकित्सा सिद्धान्त ।

Principle of Arshachikitsa.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - NETRA ROGA
NETRA ROG VANGMAYA – PAPER – I

Date : 08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. नेत्ररोगविज्ञाने हारीत संहिताया स्थानं विशदयत ।
Specific contribution of Harita Samhita in the development of Netraroga Vigyana.
2. पौराणिक एवं नवीन शास्त्रानुसारे प्टेरीजियं विमर्शनात्मकं विचार कुरुत ।
Critically analyse the concept of Pterygium as per our classical texts and modern literature.
3. नेत्ररोगविभागस्य विकासक्रमः ।
Update the chronological development of ophthalmology.
4. सुश्रुत एवं वाग्भट्ट मतानुसारेण निम्नोक्त रोगाणां तुलनात्मक विवेचनं कुरुत ।
Do the critical analysis on the following diseases according to Acharya Sushruta and Vagbhattacharya.
 - (a) पाकात्यय शुक्ल ।
Pakatyaya Shukla.
 - (b) कुकूणक ।
Kukunaka.
 - (c) नक्तान्ध्य ।
Naktaandhya.
 - (d) अभिष्यन्द ।
Abhishyanda.
 - (e) पूयालस ।
Pooyalasa.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - NETRA ROGA
AYURVEDIYA NETRA ROG VIGYAN – PAPER - II

Date : 09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage

1. नेत्ररोगस्य प्रकारानुसारं वर्णनं कुरुत् ।
Describe classification of Netrarogas.
2. नयनाभिधातस्य चिकित्सा सरक्षणं च वर्णयत् ।
Describe Nayanabhighata, its management and prevention.
3. राष्ट्रिय अंधत्व निवारण कार्यक्रमस्य वर्णनं कुरुत् ।
Describe National Programme for control of Blindness.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) सेक ।
Seka.
 - (b) आश्च्योतन ।
Ashchyotana.
 - (c) विडालक ।
Vidalaka.
 - (d) तर्पण ।
Tarpana.
 - (e) अञ्जन ।
Anjana.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - NETRA ROGA
ADHUNIK NETRA ROG VIGYAN – PAPER - III

Date : 10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. (a) परावर्तनजन्य विकाराणां प्रकार, लक्षण, परीक्षणविधिं च वर्णयत् ।
Write the types of refractive errors, clinical features and examination.
- (b) स्लिटलैम्प परीक्षणविधि, केरेटोमीटरी परीक्षण विधिश्च वर्णयत ।
Explain the method of slit lamp examination and keratometry.
2. (a) बेक्टेरीयल केरेटाइटिस निदान, सम्प्राप्ति चिकित्सां च वर्णयत ।
Describe the etiology, pathogenesis and treatment of Bacterial Keratitis.
- (b) ग्लोकोमा रोगस्य शस्त्रकर्म विधिं वर्णयत ।
Explain the surgical treatment of Glaucoma.
3. डायबेटिक रेटिनोपेथी सम्प्राप्ति, लक्षण, व्यवच्छेदक निदान, औषध शस्त्रचिकित्सां च वर्णयत ।
Write the pathogenesis, clinical features differential diagnosis, medical and surgical management of Diabetic Retinopathy.
4. टिप्पणी कार्या : | Write short notes -
 - (a) कन्वर्जेन्ट स्क्वीन्ट ।
Convergent Squint.
 - (b) ऐजरीलेटेड मेक्यूलर डिजेनेरेशन ।
ARMD.
 - (c) ओप्थेलमोप्लेजिया ।
Ophthalmoplegia.
 - (d) दर्शनप्रक्रिया पथ ।
Visual Pathway.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - NETRA ROGA
RECENT ADVANCES IN NETRA CHIKITSA & OPHTHALMOLOGY – PAPER – IV

Date : 11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. नेत्ररोग विज्ञाने काश्यप संहितायाः स्थानं वर्णयत ।
Specific contribution of Kashyapa Samhita in the development of Netraroga Vigyana.
2. पौराणिक एवं नवीन शास्त्रानुसारे 'केटरेक्ट' विमर्शनात्मकं विचार कुरुत ।
Critically analyse the concept of Cataract as per our classical texts and modern literature.
3. नेत्ररोग विज्ञाने आचार्य वाग्भट्टयो विशिष्टं अवदानं वर्णयत ।
Unique contribution of Acharya Vagbhata in the development of Netraroga Vigyana.
4. सुश्रुत एवं वाग्भट्ट मतानुसारेण निम्नोक्त रोगाणां तुलनात्मक विवेचनं कुरुत ।
Do the critical analysis on the following diseases according to Acharya Sushruta and Vagbhattacharya.
 - (a) सत्रण शुक्ल ।
Savrana Shukla.
 - (b) उत्सङ्गिनी ।
Utsangini.
 - (c) कफविदग्ध दृष्टि ।
Kaphavidagdha Drishti.
 - (d) अक्षिपाकात्यय ।
Akshipakatyaya.
 - (e) स्राव रोग ।
Srava Roga.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - SHIRO - NASA -
KARNA EVUM KANTHA ROGA

**SHIRO-NASA-KARNA-KANTHA ROGA VIGYAN MAULIK SIDDHANTA AND
VANGMAYA- PAPER - I**

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 (a) शिरस्य उत्तमांगत्वं प्रतिपादयेत ।
Establish the superiority of Shirasa.
(b) शिरो नासा कण्ठ शिरारोगेषु प्रतिषेधात्मक उपायानां विवेचनं कुरु ।
Describe the preventive measures for ear, nose, throat and head disorders.
- 2 (a) कर्ण नासा कर्ण एवं कण्ठ रोगविज्ञानस्य इतिहास विकासक्रमश्च वर्णयत ।
Write the history and development of Shiro, Nasa, Karna and Kantha Roga Vigyana.
(b) डायरेक्ट एवं इन्डायरेक्ट लेरिंगोस्कोपी ।
Direct and indirect laryngoscopy.
- 3 सन्निपातज शिरोरोगाणां वर्णन कृत्वा तेषां चिकित्सां च वर्णयत ।
Describe Sannipataja Shiroroga and their treatment.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
(a) कर्णनाद कर्णक्ष्वेद व्यवच्छेदस्य निदान ।
Differential diagnosis of Karnanada and Karnakshveda.
(b) नासापरीक्षायां उपर्युक्त यन्त्र । Instruments required for nasal examination.
(c) नासार्श निदानः सम्प्राप्ति चिकित्सां च वर्णयत ।
Write the etiology, pathogenesis and treatment of Nasarsha.
(d) एलर्जिक राइनाईटिसस्य नैदानिक परीक्षण । Diagnostic tests for allergic rhinitis.
(e) शिरोबस्ति । Shirobasti.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - SHIRO - NASA -
KARNA EVUM KANTHA ROGA

AYURVEDIYA SHIRO-NASA-KARNA-KANTHA ROGA VIGYAN- PAPER - II

Date :09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. कर्णरोगाणांसंख्या साध्यासाध्योवर्णनं कृत्वा कर्णप्रतिनाहस्यचिकित्सा तथा च कर्णस्रावस्य निदान प्रकार सम्प्राप्तिनां च वर्णनं कुरु ।
Describe the name of Karna Roga, Sadhyasadhyata of Karna Roga and treatment of Karna Pratinaha and causative factors, types and aetiopathogenesis of Karnasrava.
2. नासागतरक्तस्रावस्य निदानसम्प्राप्तयो वर्णनं कृत्वा दुष्टप्रतिश्याय चिकित्सां तथा नासाशर्शनासारुदयोरूपद्रवाणां वर्णनं कुरु ।
Write the aetiopathogenesis of Nasagata Raktasrava treatment of Dushta Pratishtaya and Nasanaha and Nasarbuda.
3. कर्णनासाकण्ठशिरोगतमर्मणां भेदं स्पष्टं कृत्वा तुण्डिकेरीस्वरघ्न निदानयोः सम्प्राप्ति चिकित्सा तथा रोहिणीगलविद्रधिरूपद्रवाणां वर्णनं कुरुत ।
Write the types of Marmas present in Karna-Nasakantha and Shiro Pradesha and aetiopathogenesis, treatment of Tundikeri and Swarghna and complication of Rohini and Galavidhardhi.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) शंखक । Shankhaka.
 - (b) बाधिर्य । Badhirya.
 - (c) शिर और कपालगत रोगों के उपद्रव । Complications of Shira and Kapalgata Roga.
 - (d) नस्तः कर्म । Nastah Karma.
 - (e) गलगण्ड । Galaganda.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - SHIRO - NASA -
KARNA EVUM KANTHA ROGA

ADHUNIK SHIRO-NASA-KARNA-KANTHA ROGA VIGYAN- PAPER - III

Date : 10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. स्रवितकर्ण चिकित्सस्य विभिन्न शल्यविधं वर्णयित्वा जीर्णपूतिजन्य मध्यकर्णशोथोपद्रवानी तथा च वरटाङ्गो रोगस्य निदानचिकित्सां वर्णयत् ।
Write the different surgical procedures for the treatment of discharging ear and complications of chronic suppurative otitis media and causes and treatment of vertigo.
2. ट्राइजेमिनलन्यूरेलजिया निदानसम्प्राप्ति चिकित्सां च वर्णनं विधाय नासागत ग्रेन्यूलोमेटस विकृतीनां चिकित्सां वर्णयत् ।
Write the aetiopathogenesis and treatment of Trigeminal neuralgia and treatment of Granulomatous lesions of the nose.
3. अन्तःबाह्यस्वरयन्त्रस्यपेशीनाम वर्णनं विधाय होर्सनेस ऑफ वायसस्य निदानसम्प्राप्ति तथा च क्रोनिक फोलीक्यूलर टॉसलाइटिस फासियलाडिफ्थीरियेषु भेदं स्पष्टयतः ।
Write about the intrinsic and extrinsic muscle of the larynx and aetiopathogenesis of Hoarseness of voice and difference between chronic follicular tonsillitis and faucial diphtheria.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) ई.एन.टी. रोगेषु रेडियो-कीमोथैरापीश्च ।
Radio and chemotherapy in ENT disorder.
 - (b) मूकबधिर्येषु वाणीचिकित्सा ।
Speech therapy for deaf and mute.
 - (c) शिरोरोगेषु आपातकालीन चिकित्सा ।
Emergency management of Head disorders.
 - (d) एकोस्टिक ट्रोमा न्यूरोमाश्च ।
Acoustic trauma and neuroma.
 - (e) आटोराइनोलारिन्ज्यालोजेषु लेजर सर्जरी ।
Laser surgery in otorhinolaryngology.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - SHIRO - NASA
- KARNA EVUM KANTHA ROGA

SHIRO-NASA-KARNA-KANTHA ROGA VIGYAN - SHALYA CHIKITSA – PAPER – IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. कर्णनासाकण्ठरोग दृष्ट्याः अष्टविध शस्त्रकर्म वर्णयत् ।
Describe Astavidha Shashtra Karma in respect to ENT disorders.
2. कण्ठ अंतर्गत प्रविष्ट शल्यापनयनविधि वर्णयत् ।
Describe removal of foreign bodies from throat.
3. Functional endoscopic sinus surgery वर्णनं कुरुत् ।
Describe functional endoscopic sinus surgery.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) टोन्सिलेक्टोमी ।
Tonsillectomy.
 - (b) लेरींगेक्टोमी ।
Laryngectomy.
 - (c) सेप्टोराईनो प्लास्टी ।
Septo Rhino Plasty.
 - (d) टीम्पेनो प्लास्टी ।
Tympano Plasty.
 - (e) कोकलीयर ईम्प्लांट ।
Cochlear Implant.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - DANTA EVUM MUKHA ROGA
AYURVEDA SIDDHANTA AND VANGMAYA – PAPER – I

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. (a) लालाम्रावग्रन्थी रचना शारीर ।
Anatomy of salivary glands.
- (b) दन्तशारीर रचना ।
Anatomy of tooth.
2. (a) मुख एवं दन्तविज्ञानस्य इतिहास ।
Write the history of science of oral and dental diseases.
- (b) मुख रोगाणां प्रतिषेधात्मक उपाय ।
Preventive measures in oral cavity diseases.
3. (a) नस्यं धूमपानं च परिभाषा, प्रकार, योग्य-अयोग्य लिखित्वा तेषां योग-अयोग लक्षण च लिखत ।
Write the definition, types, indications and contra indications of Nasya and Dhoo pana. Also write their yoga and ayoga lakshana.
- (b) उपकुश शीतादमध्ये तुलना कुरु ।
Write the comparative analysis of Upakusha and Sheetada.
4. (a) मुखदन्त रोगेषु शोधन चिकित्सायां महत्त्वं प्रतिपादयेत् ।
Establish the importance of Shodhana Chikitsa in disorders of oral cavity and teeth.
- (b) केषां केषां मुखरोगेषु क्षार एवं अग्निकर्म उपयुजयेत्, तेषां नामानि लिखित्वा मुखरोगानां क्षार अग्निकर्म विधिनाऽपि लिखत ।
In which diseases of oral cavity kshara and agni karma is indicated ? Write their names and also write method of kshara application and Agnikarma.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - DANTA EVUM MUKHA ROGA
AYURVEDIYA DANTA EVUM MUKHA ROG VIJNANA- PAPER - II

Date :09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 (a) दन्तोद्भेद प्रकार, डेन्टलफार्मूलानां वर्णनं विधाय दन्तोद्भेदजन्य विकारानां वर्णयत् ।
Describe types of dentition, dental formula and diseases occurring tooth eruption in children.
- (b) जालन्धरबन्धेन दन्तोत्पादन विधिस्य वर्णनं कुरु ।
Explain tooth extraction by Jalandhara Bandha method.
- 2 (a) कृमिदन्त दन्तचालश्च सम्प्राप्ति, लक्षण, साध्यासाध्यता चिकित्सां च लिखत ।
Write the pathogenesis clinical features, prognosis and treatment of Danta Chala.
- (b) गलगण्डरोगस्य लक्षणचिकित्सां च उभयदृष्ट्या वर्णयत ।
Describe the clinical features and treatment of Galaganda from Ayurveda and modern point of view.
- 3 (a) जिह्वारोगानां लक्षण चिकित्सा च विवेचनं कुरु ।
Describe the clinical features and treatment of Jihvaroga.
- (b) दन्ताभिघातं मुखाभिघातयोश्च चिकित्सा सहित विवेचनं कुरु ।
Explain dental trauma and oral injury along with its management.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) तुण्डिकेरी । Tundikeri.
 - (b) उपकुश । Upakusha.
 - (c) मेदोज ओष्ठ कोप । Medoja Aushtha Kopa.
 - (d) सर्वसर मुखपाक । Sarvasara Mukhapaka.
 - (e) स्वरघ्न । Swaraghna.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - DANTA EVUM MUKHA ROGA
ADHUNIK DANTA EVUM MUKHA ROG VIJNANA- PAPER - III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 (a) दन्तरोगविज्ञाने स्थानिक संज्ञाहरनस्य विविधविधिनां वर्णनं कुरु ।
Explain the types and techniques of regional anesthesia in dentistry.
(b) अधिमांस रोगस्य शस्त्रचिकित्सा च लिखत ।
Write the surgical management of impacted tooth.
- 2 (a) कृत्रिमदन्तस्य प्रकार, योग्यायोग्य विधिनां च विवेचनं कुरु ।
Describe the types, indications, contraindications and procedure of tooth implant.
(b) दन्तशर्करानिर्हरणार्थस्य विविध विधिनां वर्णनं कुरु ।
Explain the different methods of scaling.
- 3 (a) ओरलसबम्युकस फाईब्रोसिस ।
Oral submucous fibrosis.
(b) कृमिदन्त ।
Dental carries.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
(a) जिन्जीबाईटिस के सार्वदैहिक कारण । Systemic causes of gingivitis.
(b) कतिपय पंचयंत्रानां मुखरोगानां निदानेषु प्रयोगविधिं लिखत ।
Write the application of any five instruments in periodontal and dental diseases.
(c) क्लेफ्टलिप, क्लेफ्ट पेलेट । Cleft lip and cleft palate.
(d) स्कर्वी रोग । Scurvy.
(e) लालाम्नावीग्रन्थिशोथ । Sialadenitis.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA DHANWANTRI - SHALAKYA - DANTA EVUM MUKHA ROGA
RECENT ADVANCES IN MUKHA ROG VIJNANA & DENTISTRY- PAPER - IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1 व्यवहारआयुर्वेद दृष्ट्या मुखदंत रोगयोः चिकित्साकालो पालन्याः नियमाः वर्णयत् ।
Describe medico legal aspects in respect for treatment of oral and dental diseases.

2 मुखगुहायाः घातक अर्बुदस्य वर्णनं कृत्वा तेषु आयुर्वेदपियोगिता च लिखित ।
Describe malignant tumors of oral cavity and role of Ayurveda.

3 Dental material एवं prosthesis वर्णनं कुरुत् ।
Describe dental material and prosthesis.

4 जालंधरबन्धस्य महत्त्व एवं दन्तोत्पाटन क्रिया वर्णनं कृत्वा ।
Describe Jalandhara Bandha and its importance in tooth extraction without anesthesia.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :PANCHKARMA
PURVA KARMA - SNEHANA AND SVEDANA-PAPER - I

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 समकालिन विविध अभ्यंग पद्धतिं सविस्तरं वर्णयत् ।
Detail on different types of contemporary massage techniques.
- 2 पिण्डस्वेदं सविस्तरं वर्णयित्वा, वातव्याधैः सामान्युपक्रमार्थं विविधदैर्नदिनै उपयुज्यमानानां पिण्डस्वेदानां नियोजनं कुरुत ।
Explain Pinda Sveda in detail. Plan the placement of various types of routinely used Pinda Sveda in general protocol of Vatavyadhi.
- 3 आभ्यन्तरस्नेहपानस्य कार्मुकत्वं वर्तमान वसापाचन एवं चयापचयोः ज्ञानेनसह स्पष्टयत ।
Explain Abhyantara Snehana (Shodhanartha Shehavana) Karmukta (Mode of action) with the help of present knowledge on fat digestion and metabolism.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) उपनाहस्वेदम् । Upanaha Sveda.
 - (b) मूर्ध्नितैलम् । Murdhnitailam.
 - (c) परिसेकस्वेद, पिञ्जिल, धन्याम्ल धाराम् च ।
Pariseka Sveda, Pizichil, Dhanyamla Dhara.
 - (d) सद्योस्नेहनं-अवपिडकस्नेहं च समीक्षात्मकं विवेचयत ।
Critically analyze the concept of Sadyosnehana and Avapidaka Sneha.
 - (e) विरेचनकर्मस्य पूर्वकर्मविधौः आहारस्य, पथ्यापथ्यस्य च योजना कुरुत यथा-दीपन-पाचन-स्नेहपानं अभ्यंग स्वेदनस्य च ।
Plan diet and Pathya during Purvakarma of Virechana Karma i.e. Deepana-Pachana, Snehavana and Svedana.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :PANCHKARMA
VAMANA AND VIRECHANA KARMA- PAPER - II

Date :09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 वमन विरेचन द्रव्याणां समान गुणत्वेऽपि क्रिया भेदः प्रभावभेदश्च दृश्येत । कश्च तत्र हेतुः ? वमन कर्मणः शास्त्रीयं यथादृष्टं च विधानं सांगोपांगं उपवर्णयता । वमने पाकप्रतीक्षां कथं न करणीया ?

Substantiate the difference in the action of Vamana and Virechana drugs inspite of having same qualities, mention the reasons. Explain the classical procedure of administration of Vamana and why the drug should not get digested during Vamana Karma.

- 2 विरेचन कालं तदर्थं पूर्वकर्म च विलिख्य, अतिविरिक्त लक्षणानि, विरेचन व्यापत् प्रतीकारान्, विरेचन उत्तरकालीनं संसर्जनक्रम च लिखत ।

When to administrate Virechana ? Explain its Poorvakarma, write the feature of Atiyoga, management of complications and Samsarjana Krama.

- 3 “नित्यमेनं विरेचयेद्” इति वचने निर्दिष्ट विरेचनं कस्मिन् रोगे करणीय अस्ति ? विरेचन द्वारा जलापहरणं तथा diuretics द्वारा मूत्ररूपेण जलापहरणे गुणदोषान् क्रिया प्रमर्शयत् ।

Where to administer Nityavirechana ? Which disease is indicated in the Sutra-“नित्यमेनं विरेचयेद्” Explain in detail about benefits and adverse effect of loss of body fluids through Virechana and through urine by diuretics.

- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

(a) सद्यवमन । Sadyavamana.

(b) पक्षाघाते विरेचन । Virechana Karma in Pakshaghata.

(c) शारंगधरोक्त विरेचन प्रकाराः । Classification of Virechana as per Sharangadhara.

(d) रससंसर्जन । Rasasamsarjana.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :PANCHKARMA
BASTI KARMA AND NASYA KARMA- PAPER - III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1 गट्ब्रेन - बस्तिश्च ।

Gut brain and Basti.

2 कर्म-काल-योगबस्तिं च समीक्षात्मकं वर्णयत् ।

Karma, Kala and Yoga Basti - critically analyze the concept.

3 नस्यविधिं सविस्तरं विवेचयत् ।

Write in detail the administration of Nasya.

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

(a) नस्यानुसंधाने सम्भावनाः । Scope of research in Nasya.

(b) नस्यप्रकाराणां सम्यकयोग-अयोग एवं अतियोग विलिख्य, तस्य व्यापदानि चिकित्सं च ।
Samyaka Yoga, Ayoga and Atiyoga of each types of Nasya, its Vyapat and their management.

(c) मात्रा बस्ति । Matra Basti.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :PANCHKARMA

RAKTAMOKSHANA, PHYSIOTHERAPY AND DISEASE WISE PANCHAKARMA-
PAPER – IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 जलौकावचारणस्य योग्यायोग्यान् विलिख्य, जलौकावचारणविधिं सविस्तारं वर्णयत ।
Describe indications and contra indications of Jalaukavacharana. Write in detail about administration of Jalauka.
- 2 आमवातस्य विविधावस्थायाः चिकित्सार्थं पंचकर्मस्य भूमिकां वर्णयत् ।
Role of Panchakarma in the management of various stages of Amavata (Rheumatoid Arthritis) .
- 3 रक्तमोक्षणस्य वर्गीकरणं महत्त्वं च ।
Classification and importance of Raktamokshana.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) कम्पवाते पंचकर्माणि । Panchakarma in Parkinson's disease.
 - (b) शीतपित्ते पंचकर्माणि । Panchakarma in Sheetapitta disease.
 - (c) शोर्टवेव डायथर्मी । Short wave diathermy.
 - (d) प्रच्छानकर्म वर्णयत । Explain Prachchhana Karma.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :ROGA NIDANA
FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF ROGANIDANA- PAPER – I

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. विकार विघात भाव - अभाव सोदाहरणं स्पष्टयत् ।
Describe Vikara Vighatbhava - Abahva with example.
2. आशयापकर्ष आवरणयोः मध्ये भेदानि वर्णयित्वा व्याधिनिदाने एवं चिकित्सायां तस्य उपादेयतां स्थापयत ।
Mentioning difference between Ashaya apakarsh and Avarana, establish its role in diagnosis and treatment of disease.
3. रोगाः सर्वेऽपि मन्देऽग्नौः - इति सूत्रं ससंदर्भं स्पष्टयित्वा स्वस्थ आतुर अवस्थायां एवं चिकित्सायां तस्य उपादेयता स्थापयत ।
रोगाः सर्वेऽपि मन्देऽग्नौः - Explaining this statement with reference, establish the role of Agni in health, disease and treatment.
4. टिप्पणी कार्याः Write short notes -
 - (a) व्याधिनिदान एवं चिकित्सायां उपशयस्य उपादेयता ।
Role of upashaya in diagnosis and treatment.
 - (b) निदानार्थकररोग एवं उपद्रवमध्ये भेदः ।
Difference between Nidanarthakara Roga and Upadrava.
 - (c) आई.सी.डी. वर्गीकरणस्य उद्देश्याः ।
Objectives of ICD classification.
 - (d) आम ।
Ama.
 - (e) क्रियाकालस्य उपादेयता ।
Utility of Kriyakala.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :ROGA NIDANA
ROGA VIGYANA- PAPER - II

Date :09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः। All questions carry equal weightage.

1. विषम ज्वरस्य प्रकार एवं लक्षणं विवेचयित्वा, आयुर्वेद दृष्ट्या 'मलेरिया' ज्वरस्य सम्प्राप्तेः विश्लेषण कुरु।
Describing types and clinical manifestations of Vishamajwara, write malarial fever with evaluating its Ayurvedic Samprapti.
2. Ischemic Heart disease एवं आयुर्वेदीय हृद्रोग वर्णयत।
Describe Ischemic Heart disease and Ayurvedic concept of Hrudrog.
3. 'पक्षाघात' व्याधि निदान, सम्प्राप्ति वर्णयित्वा तस्य Hemiplegia व्याधे सामञ्जस्य कुरु।
Describe Nidana, Samprapti of 'Pakshaghata' disease and make its co-relation with disease Hemiplegia.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) ग्रध्रसी। Gridhrasi.
 - (b) मूर्च्छा-सन्यास। Murchchha - Sanyasa.
 - (c) वातव्याधि-सामान्य चिकित्सा सूत्र। Common management of Vata Vyadhi.
 - (d) डेन्गु। Dengue.
 - (e) मधुमेह - कारण, लक्षणानि। मधुमेह - cause and symptoms.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :ROGA NIDANA

PARIKSHA VIGYANA- PAPER – III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. चरकोक्त अनुमान परीक्षा विस्तरेण वर्णयत् ।
Describe Anumana Pariksha mentioned by Charaka in detail.
2. मेदोधातु दुष्टि वर्णयित्वा लिपिडप्रोफाईल परीक्षणं विस्तरेण वर्णयत् ।
Describing Meda dhatu dushti, describe Lipid profile investigations in detail.
3. सत्वपरीक्षा वर्णयित्वा 'हेमिल्टन डिप्रेशन स्केल' अस्य साधनस्य वर्णनं कुरु ।
Describing Satva Pariksha, describe 'Hamilton Depression Scale'.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) जिह्वा परीक्षा ।
Jihva (tongue) examination.
 - (b) संहनन परीक्षा ।
Samhanana Pariksha.
 - (c) ओक सात्म्य ।
Oka Satmya.
 - (d) ST Segment विकृति ।
ST Segment abnormality.
 - (e) JNC7 अनुसार रक्तदाब वर्गीकरण ।
JNC7 classification of Blood Pressure.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :ROGA NIDANA
VIKRITI VIGYANA AND JIVANU VIGYANA- PAPER – IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) कोष अभिघात हेतवः । Causative factors of cell injuries.
 - (b) अचल कोषविकृति । Ir reversible cell injuries.
 - (c) ओजक्षय । Oja Kshaya.
 - (d) इन्फ्लेमेशन । Inflammation.
 - (e) शोथ । Shotha.
2. 'अनुर्जता' वर्णयित्वा हायपर सेन्सिटिविटी संकल्पनायाः वर्गीकरण विस्तरेण वर्णयेत ।
Describing allergy; write concept of various types of hyper sensitivity in detail.
3. जनपदोध्वंस संकल्पना वर्णयित्वा जीवाणुनां (bacteria) वर्गीकरण प्रतिपादयत ।
Describing the concept of Janapadodhvamsa, write the classification of bacteria.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) रोमान्तिका । Romantika.
 - (b) उपदंश । Upadamsha.
 - (c) फिरंग । Phiranga.
 - (d) स्नायुक । Snayuka.
 - (e) एच.आई.वी. HIV

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :RACHANA SHAARIRA

GARBHA SHAARIRA – PAPER – I

Date :08-10-2018
Monday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All the questions carry equal weightage.

1. शुद्ध शुक्रस्य गुणान् वर्णयित्वा, अस्य संबन्धस्य इन्द्रियेण सह विस्तारं व्याख्या कुरुत् ।
Describe the features of Shuddha Shukra and define its relation with the indriyapareeksha in detail.
2. गर्भवृद्धिं प्रभावित कारकाणां वर्णयित्वा गर्भवृद्धिकरभावाः विस्तारेण सह वर्णनं कुरु ।
Mention the factors influencing the Garbhavridhhi and explain the Garbha Vriddhikara Bhavas in detail.
3. गर्भसंभव सामग्री व्याख्याकृत्वा ऋतुकालमहत्वं च स्पष्टं कुरु । दुष्टार्तवेन सह संबन्धस्य स्पष्टं कुरु ।
Explain Garbhasambhava Samagri and mention the importance of Ritukala and role of Dushtartava in the relation to Ritukala.
4. टिप्पणी कार्याः । Write short note :
 - (a) दौहृद अवमानना । Dauhrit avmanna.
 - (b) अंतः पुष्पम् । Antah Pushpam.
 - (c) नाभिनाल । Umbilical cord.
 - (d) गर्भस्य विकृतिः उत्पादनेकारणानिव्याख्यां कुरु ।
Explain the factors responsible for Garbhavikrati.
 - (e) लिङ्ग भेदः । Sex determination.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018
SPECIALISED SUBJECT :RACHANA SHAARIRA
KOSHTHANGA SIRADHAMANI SROTAS SHAARIRA – PAPER – II

Date :09-10-2018
Tuesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All the questions carry equal weightage.

1. 'कोष्ठ' शब्दस्य व्याख्यां, कोष्ठगानां नामानि च लिखित्वा फुफ्फुसयोः सविस्तरेण वर्णनं कुरुत ।
Explain the word 'Koshtha' and enlist the name of organs under Koshtha. Describe the lungs in detail.
2. 'आशय' सविस्तरेण वर्णनं कुरुत ।
Describe the 'Ashaya' in detail.
3. कलापरिभाषां लिखित्वा तस्याः भेदानुसारं वर्णनं कुरुत ।
Define the Kala and describe them according to their types.
4. टिप्पणी कार्याः । Write short note :
 - (a) वृषण । Testes.
 - (b) सिरा प्रकारः । Types of Sira.
 - (c) कण्डराः, जालः । Kandara, Jala.
 - (d) स्रोतस् व्याख्या । Define Srotas.
 - (e) धमनी प्रकारः । Types of Dhamani.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :RACHANA SHAARIRA

MARMA SHAARIRA EVUM ASTHI SANDHI PESHEE SHAARIRA – PAPER – III

Date :10-10-2018
Wednesday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All the questions carry equal weightage.

1. पेशी प्रकारस्य व्याख्यां कृत्वा आधुनिकमतानुसारेण वर्गीकरणम् स्पष्टं कुरु ।
Explain the types of Peshi and explain these with modern classification.
2. पञ्चभौतिक संगठनात्मकं मर्मावयवस्य व्याख्या कृत्वा एतदानाम् चिकित्सीयमहतां च स्पष्टं कुरुत ।
Explain the Panchabhautika Composition of the Marma with its clinical relevance.
3. ऊर्ध्वशाखागत मर्मणाम् संख्या परिगणम् च प्रमाणं च व्याख्या च सविस्तार कुरुत ।
Enumerate and explain the Marma's of Urdhvagatashakha with its Pramana in detail.
4. टिप्पणी कार्या : । Write short note :
 - (a) शंखास्थि । Temporal bone.
 - (b) तरुणास्थि । Tarunasthi.
 - (c) द्विशिरष्का बाहीपेशी । Biceps brachii muscle.
 - (d) अचल सन्धि । Immovable joints.
 - (e) अससन्धेः । Shoulder joint.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - OCTOBER - 2018

SPECIALISED SUBJECT :RACHANA SHAARIRA

TANTRA SHAARIRA EVUM ANTAH BAHIR SRAVEE GRANTHI SHAARIRA
PAPER – IV

Date :11-10-2018
Thursday

Time : 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All the questions carry equal weightage.

1. इन्द्रियशब्दस्य निरुक्तिं संख्यां च लिखित्वा चक्षुरिन्द्रियाधिष्ठानस्य सचित्रं वर्णनं कुरुत ।
Write the etymology and number of Indriyas. Describe the Eye with diagram.
2. षड्चक्रनामानि एवं स्थानानि लिखित्वा, कयोश्चित द्वयो चक्रयोः महत्त्वं वर्णयत ।
Write the name and site of Shat Chakras. Explain the importance of any two Chakras.
3. स्वतंत्रनाडीसंस्थानस्य विस्तरेण वर्णयत ।
Describe the Autonomic nervous system in detail.
4. टिप्पणी कार्याः । Write short note :
 - (a) शीर्षस्थनाड्यः । Cranial Nerves.
 - (b) स्वादांकुर । Taste Buds.
 - (c) इडास पिंगला, सुषुम्णा नाड्याः । Ida Pingala, Sushumna Nadi.
 - (d) ग्रंथि प्रकाराः । Types of gland.
 - (e) मध्यमस्तिष्कः । Mid Brain.

